









# Hoe verhouden de voorgestelde maatregelen van de wethouder zich tot de Leerplichtwet en de eigen Rotterdamse ambtsinstructie?

Tabel 1 - Wensen wethouder in verhouding met Nederlandse wet- en regelgeving (zie 'Maatregelen' in de beleidsbrief):

Uitgangspunt is de wettelijke situatie zoals geschetst in tabel 2: *volgens de Leerplichtwet zijn de ouders van rechtswege vrijgesteld*, want zij hebben aan de vormeisen van de wet voldaan, inclusief *de* verklaring van artikel 8.1 (niet 'een' verklaring).

College van B&W/wethouder	Wet	Ouders
Vrijstelling van rechtswege	Artikel 5, aanhef en onder b, Leerplichtwet	Vrijstelling van rechtswege
1. Stringente toetsing	 In strijd met artikel 5, 6 en 8 Leerplichtwet	
a. Toetsing middels gesprek	 In strijd met artikel 22 Leerplichtwet. De ambtsinstructie is op dit punt ook in strijd met artikel 22 Leerplichtwet.	
b. Borging onderwijs en idee toezicht door leerplicht	 In strijd met artikel 3, lid 1, Wet op het Onderwijstoezicht	
2. Handhaving als de ouders niet aan de <i>onwettelijke eis</i> van onderbouwing voldoen	 In strijd met artikel 6, 8 en 22 Leerplichtwet	
a. Onderbouwing bedenkingen	 In strijd met artikel 8.1 Leerplichtwet	
3. Zorgsignalen	 In strijd met artikel 5, 6 en 8 Leerplichtwet. Gebruikmaken van een <i>wettelijk recht</i> kan <i>nooit</i> een <i>zorgsignaal</i> zijn	
a. SISA-melding	 In strijd met artikel 16, lid 4, onder e Leerplichtwet en Meldcode (art. 21) ambtsinstructie Leerplicht Rotterdam	
b. Melding Raad vd Kinderbescherming	 In strijd met artikel 22.5 Leerplichtwet	

Tabel 2 - Wettelijke situatie en gang van zaken:

Ouders	Wet	College B&W/wethouder
Schrijven kennisgeving	Artikel 5, 6 en 8 Leerplichtwet	
Leveren kennisgeving in	Artikel 6.1 Leerplichtwet	
Vrijstelling van rechtswege	Artikel 5, aanhef en onder b, Leerplichtwet	Ontvangen kennisgeving
	Artikel 5, 6 en 8 Leerplichtwet	Controle aan vormeisen wet
	Artikel 5, aanhef en onder b, Leerplichtwet	Vrijstelling van rechtswege doorgeven aan DUO

Tabel 2 beschrijft de wettelijke gang van zaken. Omdat de regeling een uitwerking is van het recht op godsdienstvrijheid is er door de wetgever voor de leerplichtambtenaar, de wethouder of het college géén ruimte geschapen om de ouders te bevragen.

## De verklaring van de ouders: artikel 8.1 Leerplichtwet

Artikel 8.1 Leerplichtwet omschrijft letterlijk de verklaring die de ouders moeten afleggen. College van B&W en enkele andere spelers in dit politieke veld vinden dat dit anders zou moeten zijn. Het college mag deze overtuiging zijn toegedaan. Het gaat mis op het moment dat de wethouder en zijn ambtenaren de wet eigenhandig beginnen uit te breiden. De aanvullende eisen zijn in strijd met de geschreven wet en met de taak van de leerplichtambtenaar. Als onderbouwing wordt onder meer jurisprudentie gebruikt die betrekking heeft op de taak van de rechter. Maar jurisprudentie over de taak van de rechter mag nooit worden toegepast op de taak van de leerplichtambtenaar.

## Artikel 22

Over de kwestie Rotterdam zijn Kamervragen gesteld aan de staatssecretaris. Zowel de staatssecretaris als de wethouder menen dat een gesprek met de ouders mogelijk is. Dit is onjuist voor situaties waarin de vrijstelling van rechtswege tot stand is gekomen: situaties waarbij artikel 8.2 Leerplichtwet niet van toepassing is. De staatssecretaris onderbouwt zijn punt niet vanuit de wet, maar vanuit het rapport van het Wetenschappelijk Bureau van het Openbaar Ministerie. Dit is een stap te ver. De Leerplichtwet geeft in artikel 22 aan in welke gevallen de leerplichtambtenaar een onderzoek mag opstarten. Dit artikel geeft expliciet aan dat er alleen onderzoeksbevoegdheid is als 'er geen grond voor vrijstelling is'. De Leerplichtwet zelf maakt duidelijk wat er bedoeld wordt met de term 'grond voor vrijstelling'. De titel van artikel 5 luidt 'Gronden voor vrijstelling'. Artikel 6 beschrijft de wettelijke eisen waaraan een kennisgeving van vrijstelling op één van de gronden uit artikel 5 moet voldoen. Artikel 6, lid 1, onder b, legt de ouders de verplichting op om aan te geven 'op welke grond zij een beroep op vrijstelling menen te mogen maken', met andere woorden, op basis van welk lid van artikel 5 zij een beroep op vrijstelling doen. Artikel 8 specificeert nadere wettelijke eisen voor vrijstellingen op basis van artikel 5, aanhef en onder b. Uit de Leerplichtwet volgt daarom ondubbelzinnig de betekenis van de term 'grond voor vrijstelling' die in artikel 22 wordt gebruikt en geeft hiermee aan dat een rechtsgeldige kennisgeving nooit reden kan zijn voor een onderzoekend gesprek.